

II Katedra i Klinika Ginekologii
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
Kierownik Kliniki: Prof. dr hab. n. med. Tomasz Rechberger
20-954 Lublin, ul. Jaczewskiego 8; Tel. +48/81 7244 686, Fax. +48/81 7244 849

Lublin 15/8/2023

**Recenzja rozprawy na stopień doktora nauk medycznych lek. med.
Hanny Szweda p.t. „Profilometria cewkowa u polskich kobiet. (Analiza parametrów profilometrii cewkowej w populacji kobiet z dolegliwościami ze strony dolnych dróg moczowych, z wyszczególnieniem grupy pacjentek z urodynamicznym wysiłkowym nietrzymaniem moczu) wykonanej pod kierunkiem naukowym Promotora - Prof. dr hab. n. med. Macieja Józwika**

Przedstawiona mi do recenzji praca liczy 146 stron starannie przygotowanego wydruku komputerowego i została podzielona w sposób typowy dla tego rodzaju dysertacji. Przed wprowadzeniem, Autorka umieściła spis treści, spis skrótów, streszczenia w języku polskim i angielskim oraz 2-stronnicowe wprowadzenie. Pięć wniosków pracy zaprezentowano w streszczeniach, co jest nowością w odczuciu Recenzenta. Wstęp zajmuje 40 stron wydruku komputerowego i zapoznaje Recenzenta z najważniejszymi zagadnieniami omawianego tematu. Doktoranta w sposób bardzo przystępny omówiła anatomię czynnościową i funkcjonalną dolnych dróg moczowych u kobiet /strony 15-21/, regulację nerwową czynności dolnych dróg moczowych /strony 21-24/, oraz kryteria stosowane w diagnostyce

WNM ze szczegółowym wyszczególnieniem definicji nietrzymania moczu /strony 24-27/. W odczuciu Recenzenta bardzo ciekawym jest podrozdział p.t. „Epidemiologia nietrzymania moczu” w którym Autorka podaje, iż około 2 miliony ludzi na świecie zgłasza dolegliwości o charakterze WNM /dane te mogą być niestety niedoszacowane, na co zwraca uwagę Doktorantka/. Następny rozdział /p.t. Badania diagnostyczne czynności dolnych dróg moczowych u kobiet, ze szczególnym uwzględnieniem diagnostyki urodynamicznej/ przedstawia w sposób bardzo przystępny metody diagnostyczne WNM, prezentując na kolorowej Rycinie 4 sprzęt zastosowany w badaniach urodynamicznych /nie wyjaśniono niestety numeracji sprzętu/. Na stronach 44-53 Autorka zaprezentowała badania czynnościowe cewki moczowej, ze zwróceniem szczególnej uwagi na profilometrię cewkową, będąca celem niniejszych badań. Chciałbym zwrócić uwagę na umiejętność syntetycznego i krytycznego wnioskowania Autorki, wskazując na bardzo dogłębną znajomość tematu badawczego. Uzupełnieniem są bardzo starannie przygotowane Tabele i Ryciny.

Celem prowadzonych badań była próba analizy szeregu parametrów profilometrii cewkowej w populacji polskich kobiet u których występowały objawy ze strony dolnych dróg moczowych. Postanowiono także porównać odmienne techniki badania i różne rodzaje cewników /cenniki wodne i cewniki MTC/.

Badania obejmowały, po starannej weryfikacji, rekordy z dwóch Ośrodków Naukowych /Warszawa, Kraków/, analizując łącznie 1402 rekordy profilometrii dynamicznej oraz 856 rekordów profilometrii statycznej. Dane zgromadzono w tabelach

programu EXCEL i podano analizie statystycznej przy zastosowaniu standardowych testów m. inn. testu U Manna-Whitneya.

Wyniki, zaprezentowano na stronach 67-91. Charakterystykę opisową prezentują Tabele 6 i 7. W odczuciu Recenzenta, bardzo ciekawym wynikiem wydaje się fakt iż, aczkolwiek wykazano ujemną korelację ciśnień zamknięcia z wiekiem pacjentek („...co wynika ze spadku ciśnień śródcewkowych wraz z wiekiem kobiet..”), to „...nie stwierdzono zależności pomiędzy ciśnieniami zamknięcia i długością funkcjonalną cewki moczowej..”. Analizując podgrupy pacjentek chorych i zdrowych, odnotowano istotne statystycznie / $p=0.049404$ / różnice w lokalizacji strefy krytycznej cewki moczowej (ang. continence zone) u kobiet z WNM i u pacjentek zdrowych. Większość parametrów profilometrii cewkowej różni się w sposób istotny statystycznie pomiędzy podgrupami pacjentek chorych i zdrowych. Porównując parametry profilometrii cewkowej w grupach kobiet przed- i pomenopauzalnych wykazano iż „...z wiekiem wzrasta liczba pacjentek z ujemną próbą kaszlową w UPCC (ujemne ciśnienia zamknięcia)...”, jakkolwiek rozkład ujemnych ciśnień w próbach wysiłkowych na kształt plateau na całej długości badanej cewki moczowej, co zaprezentowano na kolorowej Rycinie 18.

Dyskusja obejmuje 15 stron wydruku komputerowego, porównując uzyskane wyniki w odniesieniu do danych literatury naukowej. Dyskusja poprowadzona jest w sposób przejrzysty, wskazując na dużą wiedzę praktyczną Doktorantki, jak również znakomitą znajomość badanego tematu. Bardzo ciekawym, w odczuciu Recenzenta, jest ostatni podrozdział /p.t. Technika wykonania badania a jego wartość kliniczna/, w której Doktorantka zwróciła uwagę na bardzo restrykcyjne kryteria włączenia do niniejszego

badania /nieuwzględniono ponad 30% rekordów z bazy UPPR oraz prawie 20% rekordów z bazy UPPS/. Kończąc dyskusję Doktorantka zasugerowała, iż „...Wydaje się celowe stworzenie precyzyjnie określonego standardu wykonania badania profilometrii celem uzyskiwania jak najbardziej wartościowych wyników.”

Piśmiennictwo, w liczbie 142 pozycji, ułożone jest w kolejności cytacji nazwiska pierwszego Autora. Proponowałbym cytowanie w manuskrypcie prac według pierwszego Autora i roku publikacji, albowiem istnieje dowolność cytowania piśmiennictwa w dysertacji. Na końcu pracy znajduje się suplement rozprawy doktorskiej, prezentujący szczegółowo wyniki uzyskane podczas analizy rekordów.

W streszczeniu, a nie oddzielnie, zaprezentowano 5 interesujących wniosków, które udzielają wyczerpujących odpowiedzi na zawarte w założeniach pracy pytania. Są to spostrzeżenia niezwykle interesujące z klinicznego punktu widzenia, szczególnie wniosek 5 zasługuje na podkreślenie.

Oceniając pracę całościowo, odnoszę wrażenie bardzo dużej, wręcz tytanicznej pracy Doktorantki, która podjęła się trudu analizy tysięcy rekordów badawczych. Zasługuje to na szczególne podkreślenie, oprócz starannej szaty graficznej. Praca wpisuje się w wieloletni cykl badań naukowych Promotora dysertacji, Prof. Macieja Józwicka,

Podsumowując uważam, iż przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska lek. med. Hanny Szwedzkiej p.t. „Profilometria cewkowa u polskich kobiet. /Analiza parametrów profilometrii cewkowej w populacji kobiet z dolegliwościami ze strony dolnych dróg moczowych, z wyszczególnieniem grupy pacjentek z urodynamicznym wysiłkowym nietrzymaniem moczu/” odpowiada w pełni merytorycznym i formalnym wymogom

stawianym dysertacjom doktorskim, zgodnie z art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1789.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.). Przeprowadzone badania, ich wartość naukowa i użyteczność kliniczna czynią niniejszą dysertację bardzo interesującą i cenną dla środowiska ginekologów zajmujących się diagnostyką i leczeniem WNM. Biorąc pod uwagę oryginalne wyniki wnosząc do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie lek. med. Hanny Szwedę do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Wyróżnienie pracy nagrodą będzie odzwierciedleniem bardzo wysokiego poziomu merytorycznego prezentowanych wyników.

Andrzej Semczuk

15/8/2023 DubLi